

PREDGOVOR

Poštovani čitaocze,

Pred vama se nalazi izdanje Bele knjige za 2025. godinu, vodeće publikacije Saveta stranih investitora i platforme putem koje nastavljamo sa dijalogom između kreatora politika, institucija i čitavom poslovnom zajednicom. Najnovije izdanje Bele knjige odražava našu zajedničku posvećenost unapređenju konkurentnosti, jačanju otpornosti i snažnijem povezivanju zemlje sa Evropom, i u pogledu legislative i u pogledu lanaca snabdevanja.

Nakon rekordne 2024. u pogledu visine stranih direktnih investicija, ova godina nam je pokazala izazove poslovanja u veoma turbulentnom okruženju. Oštiri finansijski uslovi, tehnološke promene, geopolitičke tenzije, brzorastući regulatorni zahtevi predstavljaju izazov svima. Sve ovo reflektuje se i na Srbiju u kojoj je iznos stranih direktnih investicija značajno smanjen za prvih osam meseci ove godine.

Svi ovi, složićemo se, negativni trendovi dodatno zahtevaju hitnost uspostavljanja stabilne i predvidljive poslovne klime u Srbiji, sa njom povezanim stabilnim regulatornim okvirom, daljom modernizacijom i digitalizacijom ekonomije.

Ali, napredak u ovim oblastima mora da bude promišljen, održiv i merljiv, zasnovan na realnim dokazima.

Sa tim u vezi, ovogodišnji rezultati predstavljeni u Beloj Knjizi Saveta stranih investitora mapiraju oblasti u kojima je potrebna dodatna posvećenost svih ključnih donosioca odluka.

Ovogodišnje izdanje beleži 461 preporuku, a najznačajniji napredak ostvaren je u oblastima digitalizacije, telekomunikacija i energetike. Posebno ističemo rad na zakonima koji se tiču e-bolovanja, informacione bezbednosti, kao i usvajanje Strategije za razvoj veštačke inteligencije.

Međutim, u 74% oblasti nije zabeležen napredak, što jasno govori da je vreme za ubrzanje suštinskih reformi. Potrebna je efikasnija primena postojećih zakona, smanjenje parafiskalnih nameta, jačanje pravne sigurnosti i borba protiv sive ekonomije.

Srbija mora da poveća udeo domaćih privatnih investicija, posebno kroz uključivanje malih i srednjih preduzeća u globalne lance vrednosti. Samo simbioza stranih, državnih i lokalnih investicija može obezbediti dugoročan rast i stabilnost.

Kao predsednik Saveta, verujem da je harmonizacija sa regulativom Evropske unije ključna za smanjenje geopolitičkog rizika i jačanje poverenja investitora. FIC ostaje posvećen partner Vladi Republike Srbije u ovom procesu, sa jasnim fokusom na digitalnu transformaciju, zelenu tranziciju, ESG principe, kao i razvoj ljudskih resursa.

Pozivam vas da ovu publikaciju ne posmatrate samo kao izveštaj, već kao alat za promenu. Svaka preporuka u ovogodišnjoj Beloj knjizi je poziv na akciju i zato verujem da zajedno možemo oblikovati poslovno okruženje koje će biti primer u regionu.

S poštovanjem,

Dr Ronald Seeliger

Predsednik Saveta stranih investitora Srbije